

L'embaràs no planificat és un dels desafiaments que viuen avui joves i adolescents a Cuba, no sempre amb la preparació necessària per formar una nova família, van alertar a l'Havana especialistes de diverses disciplines.

"Joves i adolescents participen poc en la planificació familiar", ha precisat la investigadora **Natividad Guerrero**, del Centro Nacional de Educació Sexual (Cenesex), durant el debat "Miradas juvenes al valor de la maternidad y paternidad", realitzat el 19 de maig passat en l'espai del fòrum permanent que mensualment organitza el Centre **Oscar Arnulfo Romero**.

Dades ofertes per l'especialista indiquen que, en un país amb baixa taxa de fecunditat en general, aquest indicador a la població adolescent és de 51,6 naixements per cada mil dones entre 15 i 19 anys.

En investigacions i seguiments s'ha constatat que no hi ha un procés de presa de decisió en el tema de la maternitat adulta i tampoc durant l'adolescència, quan els embarassos ocorren gairebé sempre per "accident", sense planificació ni acord.

Mares i pares joves, desafiaments en el camí

Escrit per Sara Mas.SEMlac / La Independent
dijous, 2 de juny de 2016 15:52

Amb nivells de fecunditat molt baixos, per sota del reemplaçament des de fa més de tres dècades, la fecunditat cubana segueix sent primerenca, ja que aproximadament 58% dels naixements ocorren en dones entre 20 i 29 anys d'edat.

En aquest panorama, la fecunditat adolescent representa el 16 per cent de la total, amb diferències territorials i a l'interior d'aquest grup d'edats.

Tradicionalment, l'embaràs adolescent ha estat superior a les províncies orientals i, respecte a les edats, es manté estable entre 12 i 14 anys; disminueix lleugerament de 18 a 19 anys i creix en el grup de 15 a 17 anys. L'edat mitjana ha anat disminuint, per ubicar-al voltant dels 17 anys.

Estudis citats per Guerrero donen compte, a més, que diversos fenòmens s'associen a l'embaràs, la maternitat i paternitat primerenques, com l'evident desconeixement sobre sexualitat; la deserció escolar durant l'embaràs o després del part, en el cas de les noies; així com la reiteració d'un patró familiar de mares adolescents.

L'especialista va cridar l'atenció sobre el fet que aquests processos estan marcats també per les diferències que hi ha entre dones i homes a l'hora d'assumir les relacions sexuals, l'embaràs i les responsabilitats maternes i paternes.

Una mirada a l'embaràs adolescent, des del masculí, apunta a un inici més primerenc de les relacions sexuals que fa a les nenes, però alhora un abandonament de la parella quan apareix l'embaràs, va assenyalar Guerrero.

Exploracions realitzades en poblacions adolescents i juvenils donen compte també que els homes li donen prioritat a la recerca del plaer i les relacions de sexe eròtiques i no es fan visibles com a éssers que es reproduïxen.

"Se'ls expropia del seu paper en el procés d'embaràs, més encara si són adolescents; deixen a iniciativa de les noies continuar-lo o no i amb prou feines se'ls vincula a la cura i criança de filles i fills", ha subratllat.

No obstant això, alguns estudis s'adonen que, durant l'embaràs, s'aprecien canvis en el comportament dels homes en parelles joves que cursen estudis universitaris.

Exploracions realitzades durant un estudi de cas amb 33 parelles van constatar que els homes d'aquestes unions van estar molt atents a la satisfacció de les necessitats de les seves companyes, va assenyalar **Eniuska Hernández Cedeño**, de la Facultat de Psicologia de la Universitat de l'Havana.

Els pares van mostrar interès i preocupació pel naixement, així com una actitud positiva en les cures a la seva descendència en els primers anys de vida, tot i que van participar de manera intermitent.

No obstant això, una de les àrees deficientes segueix sent l'associada a la comunicació, ja que com a tendència durant l'embaràs es posterga tot el que pugui suposar un risc o conflicte en el funcionament de la parella, ha afegit la psicòloga.

"Les diferències entre dones i homes legitimen la reproducció d'estereotips en els àmbits de la sexualitat i la vida en parella", va sostenir **Odette del Cingle Sánchez**, investigadora del Centre d'Estudis de la Joventut.

Participants en la trobada van assenyalar que l'embaràs adolescent és un fenomen complex i multicausal, que igualment denota la necessitat d'enfocar-se en una educació integral de la sexualitat, més efectiva, així com de considerar determinants locals i específiques per territoris.